

Sygn. akt I C 1231/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 listopada 2017r.

Sąd Rejonowy w Gdyni, Wydział I Cywilny

w składzie

Przewodniczący: SSR Adrianna Gołuńska-Łupina

Protokolant: st. sek. sąd. Iwona Górską

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2017 r. w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa J. W.

przeciwko A. W. (poprzednio P.) i M. P.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej A. W. (poprzednio P.) na rzecz powódki J. W. kwotę 12 000 zł. (dwanaście tysięcy złotych) wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w stosunku do pozwanego M. P.;

III. zasądza od powódki J. W. na rzecz pozwanego M. P. kwotę 2927 zł. (dwa tysiące dziewięćset dwadzieścia siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. zasądza od pozwanej A. W. (poprzednio P.) na rzecz powódki J. W. kwotę 3017 zł. (trzy tysiące siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

V. nakazuje zwrócić pozwanemu M. P. ze Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 490 zł.(czterysta dziewięćdziesiąt złotych) tytułem nadpłaconej zaliczki na koszt opinii biegłego sądowego;

Sygnatura akt: I C 1231/15

UZASADNIENIE

Stan faktyczny:

Powódka J. W. pracowała „na czarno” jako sprzedawca w sklepie z używaną odzieżą należącym do pozwanych. Pozwana A. W. (poprzednio D.) zwróciła się do powódki o pożyczkę na zakup mieszkania.

(dowód: przesłuchanie powódki płyta CD k. 92 w zw. z k. 54)

Na mocy umowy pożyczki z dnia 13 sierpnia 2013r. J. W. udzieliła A. D. (obecnie W.) pożyczki w wysokości 20.000 zł na okres od dnia 13 sierpnia 2013r. do dnia 14 sierpnia 2014r. (§ 1). Strony zastrzegły w § 1 umowy, że pożyczkobiorca zapłaci odsetki od zaciągniętej pożyczki w wysokości 20 % w stosunku rocznym. Zgodnie z treścią § 3 umowy pożyczkobiorca zobowiązał do zwrotu pożyczki wraz z odsetkami w następnym dniu po upływie terminu określonego w § 1. Umowa pożyczki została zawarta w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi przez notariusz

A. K. prowadzącą kancelarię notarialną w G. (rep. A 276/2013). W dniu 13 sierpnia 2013r. cała kwota pożyczki została wypłacona pożyczkobiorcy na wskazany przez niego rachunek bankowy.

(dowód: umowa pożyczki z dnia 13 sierpnia 2013r. k. 2-9)

Rachunek bankowy, na który została wpłacona kwota pożyczki, został założony przez M. P., lecz korzystała z niego wyłącznie A. W..

(dowód: przesłuchanie pozwanego płyta CD k. 92 w zw. z k. 54)

W dniu 17 kwietnia 2014r. pozwana A. W. została aresztowana. Pozwana została skazana za oszustwa.

(dowód: przesłuchanie powódki płyta CD k. 92 w zw. z k. 54, przesłuchanie pozwanego płyta CD k. 92 w zw. z k. 54)

Od kwietnia 2014r. powódka ponownie pracowała w sklepie pozwanego.

(dowód: przesłuchanie powódki płyta CD k. 92 w zw. z k. 54)

Podpis dwuczłonowy o treści (...) figurujący na umowie pożyczki z dnia 13 sierpnia 2013r. wskazuje niezgodność cech pisma ze wzorami podpisów M. P. i nie został nakreślony przez niego.

(dowód: pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu badania pisma ręcznego M. B. k. 150-189)

Pismem z dnia 7 lipca 2015r. powódka wezwała pozwaną A. W. do zwrotu pożyczki w terminie 14 dni. Pismem z dnia 6 sierpnia 2015r. powódka ponownie wezwała pozwaną do zwrotu pożyczki w wysokości 10.000 zł wraz z odsetkami za okres od dnia 13 sierpnia 2013r. do dnia 14 sierpnia 2014r. w kwocie 2.000 zł oraz odsetkami ustawowymi za zwłokę od dnia 15 sierpnia 2014r. do dnia zapłaty.

(dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 7 lipca 2015r. wraz z dowodem nadania k. 14-15, wezwanie do zapłaty z dnia 6 sierpnia 2015r. wraz z dowodem nadania k. 18-19)

Ocena dowodów:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, dowodu z zeznań świadków N. K. i D. S., dowodu z przesłuchania stron oraz dowodu z opinii biegłego sądowego do spraw badania pisma ręcznego.

Oceniając zebrany w niniejszej materiał dowodowy, Sąd nie znalazł żadnych podstaw, aby kwestionować wiarygodność i autentyczność złożonych przez strony dokumentów prywatnych w postaci wezwań do zapłaty oraz potwierdzenia przelewu. Zważyć bowiem należy, iż powyższe dokumenty korzystają z domniemania autentyczności oraz pochodzenia dokumentu od wystawcy oświadczenia i żadna ze stron nie zdołała w myśl art. 253 k.p.c. obalić powyższych domniemań. Jedynie w części za autentyczny należało uznać dokument prywatny w postaci umowy pożyczki. Zważyć należy, iż podpisy powódki oraz pozwanej A. W. zostały poświadczone przez notariusza i w tym zakresie nie ma żadnych podstaw do kwestionowania prawdziwości podpisów. Natomiast, z uwagi na kategoryczną treść opinii biegłego sądowego z zakresu badania pisma ręcznego za nieautentyczny należało uznać podpis o treści (...), który miał rzekomo zostać nakreślony przez pozwanego M. P..

Za w pełni wiarygodny i przydatny do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy Sąd uznał dowód z opinii biegłej sądowej z zakresu badania pisma ręcznego M. B.. Przedstawiona przez biegłą opinia została bowiem sporządzona w sposób rzetelny i fachowy, jest jasna, logiczna, nie zawiera żadnych luk czy sprzeczności, a wnioski co do autentyczności podpisu widniejącego pod umową pożyczki z dnia 13 sierpnia 2013r. zostały należycie i przekonująco uzasadnione. Opinia ta nie budzi żadnych wątpliwości Sądu w świetle zasad doświadczenia życiowego czy wiedzy powszechnej, nadto nie była kwestionowana przez żadną ze stron. W tym stanie rzeczy nie było żadnych podstaw do kwestionowania wiarygodności i mocy dowodowej opinii przedstawionej przez biegłą M. B..

Brak było także podstaw do kwestionowania zeznań świadków oraz stron. W ocenie Sądu zeznania te były szczere i spójne, nie budziły żadnych wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego czy zasad logicznego rozumowania. Podkreślić należy, że ani powódka ani też żadna z pozostałych osób przesłuchanych w niniejszej sprawie nie była naocznym świadkiem podpisania przez M. P. umowy pożyczki. Świadkowie zeznali co prawda, że podczas pobytu w sklepie słyszeli rozmowy powódki i pozwanego o pożyczce, jednak z zeznań tych w żaden sposób nie wynikało, aby pozwany był stroną umowy pożyczki.

Kwalifikacja prawna:

W niniejszej sprawie powódka domagała się od pozwanych zapłaty kwot po 12.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 sierpnia 2014r. do dnia zapłaty z tytułu pożyczki udzielonej w dniu 13 sierpnia 2013r. Podstawę prawną roszczenia powódki stanowi przepis art. 720 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W ocenie Sądu na uwzględnienie zasługiwało jedynie powództwo skierowane przeciwko A. W. (poprzednio D.). W tym zakresie powódka zdołała wykazać swoje roszczenie co do zasady i wysokości. Na okoliczność zaciągnięcia przez pozwaną zobowiązania z tytułu pożyczki złożono dokument prywatny w postaci umowy z dnia 13 sierpnia 2013r. z podpisami notarialnie poświadczonymi. Zważyć należy, iż poświadczenia dokonywane przez notariusza mają – jak inne czynności notarialne (art. 2 § 2 Prawa o notariacie) – charakter dokumentów urzędowych. Skutek ten odnosi się jednak wyłącznie do samego aktu poświadczenia, którego treść została uregulowana w art. 97–100 Prawa o notariacie. W tym stanie rzeczy należało przyjąć, że podpis złożony na umowie pożyczki rzeczywiście należy do pozwanej. Nadto, strona powodowa wykazała, że wypłaciła kwotę pożyczki na wskazany przez pożyczkobiorcę rachunek bankowy. Na tę okoliczność powódka przedłożyła dokument w postaci potwierdzenia przelewu z dnia 13 sierpnia 2013r. Zgodnie z treścią umowy pozwana była zobowiązana do zwrotu pożyczki w następnym dniu po upływie terminu na jaki pożyczka została udzielona tj. w dniu 15 sierpnia 2014r. Bezspornie w tym terminie pożyczka nie została zwrócona. Zważyć także należy, że poza kwotą pożyczki pozwana była zobowiązana do zapłaty odsetek umownych. W umowie wysokość odsetek ustalono na 20 % w stosunku rocznym, niemniej zgodnie z treścią art. 359 § 2¹ k.c. w brzmieniu poprzednio obowiązującym maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Dlatego wysokość odsetek winna zostać ograniczona zgodnie z brzmieniem powołanego przepisu. Niemniej zważywszy, że kapitał pożyczki wynosił 20.000 zł, a powódka domagała się od pozwanej jedynie zapłaty kwoty 12.000 zł, to powództwo należało uznać w całości za uzasadnione. Na mocy art. 481 § 1 i 2 k.c. Sąd zasądził także odsetki od dnia następnego po dniu, w którym miał nastąpić zwrot pożyczki.

Natomiast brak było podstaw do uwzględnienia powództwa w stosunku do pozwanego M. P.. W odpowiedzi na pozew pozwany podniósł, iż podpis figurujący na przedłożonym dokumencie umowy pożyczki nie należy do niego. Na wniosek strony pozwanej Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego do spraw badania pisma ręcznego. Biegła M. B. porównała podpis o treści (...), który figurował na oryginale przedłożonej umowy pożyczki z podpisami pozwanego na dokumentach niewątpliwie prawdziwych. Na podstawie powyższych czynności porównawczych biegła stwierdziła, że podpis figurujący na umowie pożyczki z dnia 13 sierpnia 2013r. wskazuje niezgodność cech pisma ze wzorami podpisów M. P. i doszła do wniosku, że podpis na umowie pożyczki nie został nakreślony przez pozwanego. Żadna ze stron nie kwestionowała opinii biegłej. Niezależnie od powyższego, należy wskazać, że strona powodowa nie przedłożyła żadnych innych dowodów, na podstawie których możnaby stwierdzić, że pozwany M. P. był stroną umowy pożyczki i zaciągnął z tego tytułu zobowiązania u powódki. Przede wszystkim taki wniosek nie wynika z treści zeznań powódki oraz świadków. J. W. zeznała, że nie uzgadniała żadnych kwestii dotyczących udzielenia pożyczki z pozwanym, a wszystkie sprawy dotyczące pożyczki załatwiała z pozwaną A. D.. Zważyć także należy, iż to pozwana przyniosła podpisaną już wcześniej umowę pożyczki, toteż powódka nawet nie widziała momentu składania podpisów przez osoby wymienione w umowie jako pożyczkobiorcy. Żaden z przesłuchanych w niniejszej sprawie

świadków nie widział naocznie momentu składania podpisów na umowie. Ponadto, zdarzenia mające miejsce już po podpisaniu umowy zdają się potwierdzać, że zobowiązanie zostało zaciągnięte wyłącznie przez A. W. bez wiedzy pozwanego. Jak bowiem wynika z zeznań J. W. już po podpisaniu umowy pozwana wprowadziła powódkę w błąd co do odwołania ślubu pozwanym, a następnie w sierpniu 2013r. doprowadziła do zwolnienia powódki z pracy. Jest wysoce prawdopodobne, że celem powyższych działań było uniemożliwienie powódce kontaktu z pozwanym, tak aby pozwany nie dowiedział się o pożyczce. Wprawdzie pożyczka została wpłacona na rachunek bankowy należący do pozwanego, niemniej nie ma żadnego dowodu, że to M. P. podjął tę kwotę i był beneficjentem pożyczki. Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanego, że przedmiotowe konto zostało założone przez niego na prośbę pozwanej. Jak wyjaśnił pozwany A. W. twierdziła, że z uwagi na problemy finansowe spowodowane przez jej byłego męża nie może założyć własnego konta, gdyż zostanie do niego skierowana egzekucja przez wierzycieli. W zaufaniu pozwany założył konto internetowe i udostępnił je pozwanej. Następnie, pozwana miała okłamać pozwanego, iż zamknęła ten rachunek, choć cały czas się nim posługiwała, wykorzystując go do kolejnych oszustw. Pozwany zeznał także, że kwoty, które wpływały na ten rachunek zostały wypłacone przez pozwaną. W ocenie Sądu zeznania te należało uznać za wiarygodne choćby z tego względu, że pozwany później ponownie zatrudnił powódkę. Gdyby pozwany rzeczywiście pożyczył od powódki sporną kwotę i nie zamierzał jej oddać to raczej unikałby kontaktu z powódką. Nie budzi również wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego, że zakładając konto i następnie udostępniając je pozwanej, M. P. działał w zaufaniu do pozwanej. Wszak, pozwani pozostawali w konkubinacie i zamierzali zawrzeć związek małżeński. Nie bez znaczenia jest też podnoszona przez pozwanego okoliczność, że jego była żona została wielokrotnie skazana za podobne oszustwa. Nie ma natomiast żadnych danych, by przyjąć, że pozwany działał w porozumieniu z pozwaną. Z okoliczności sprawy nie wynika bowiem, aby przedstawiono mu jakiegokolwiek zarzuty. Wszystkie wskazane powyżej okoliczności prowadzą do wniosku, że pozwany nie był stroną umowy pożyczki. Z powyższych przyczyn – na mocy art. 720 k.c. a contrario – powództwo w stosunku do M. P. podlegało oddaleniu.

Koszty procesu:

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 6 pkt. 5 i § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U.2013.490) i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy zasądził od przegrywającej proces w całości pozwanej A. W. na rzecz powódki kwotę 3.017 zł. Na zasądzoną kwotę składają się: opłata sądowa od pozwu (600 zł), wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika – radcy prawnego w stawce minimalnej obliczonej od wskazanej przez powoda wartości przedmiotu sporu (2.400 zł) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).

Na tej samej podstawie prawnej Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanego M. P. kwotę 2.927 zł, na którą składają się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400 zł, opłata od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz wykorzystana część zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego w wysokości 510 zł.

Nadto, na mocy art. 84 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał zwrócić pozwanemu kwotę 490 zł tytułem nadpłaconej zaliczki na koszt opinii biegłego sądowego.